

PÁR IRÁNY A BOLDOGSÁGHOZ

Dél

■ Tavaly ősszel eljutottunk az óceán partjára. Nem éppen az Óperenciás-hegyen túlra s még azon is túlra, de mindenképpen nagyon távol kerültünk mindentől, ahol és ahogyan mi élni szoktunk. Minden otthonos volt, minden olyan köznapi – meleg, lágy, színes, édes, illatos, zamatos és csiricsáré, minden mélyen emberi. Hát persze, hogy érik a narancs! Hát persze, hogy patkányok és zöld papagájok! És miért ne szúrna az ember virágot, igen, műrőzsát akár a lazán összekontyolt hajába? Épp egy ötletnyit kellett kilendülnünk a megszokott tengelyünkről, s adta is magát az új súlypont puha fenekünk és táncos lábaink alá. Miért kínlódni, ha könnyen is lehet? Évekig úgy vártuk a vendégeket, hogy kezdtek a fürdővel, mert az hamar megvan, aztán a nappalival, mert az nagyon látszik, a gyermekszobát csak lazán, mert Istenem, hát gyermekek!, s maradt a hálószoba a nagy szennyeskosarával, az ágyról székre, székről ágyra költöző ruhakupacok, tiszták és piszkosak, a kinőtt ruhák, amik maradnak, a kinőtték, amik gazdára várnak, újabban a kicsinek a kicsi asztala, fejtörés és kín és szenvedés és bánat. Egyszer kiesett a szekrényből a mandalás paplanhuzat, sejtem én, hogy égi jelnek, mert feltettem az üveges ajtó ablaküvegére, és bizony-bizony mondom néktek, a káoszt is megszerpíti a napkőszöntőn átsugárzó fény a nappaliból. S hát még a déli vidékeket!

Mi az, ami nem bírja meg a fényt, a vendégszemeket? Tulajdonképpen szinte bármi elviseli, s van, aminek jót is tesz – mi is jól tudjuk a hálószobánkról is, hogy előbb-utóbb lehull a függöny, mert mindig eldördül a pisztoly is, ami a színjáték elején a színpadon megjelent. Ha van titok, az mindig kiderülget, kilóg a lóláb, és a király meztelen, de egyelőre egyszer élünk, és addig minden rólunk szól, soha senki másról, a szépre kifényezett Facebook-pofikánkról, kedves cicáinkról, cseperedő lányainkról, minden színű és formájú paradicsomainkról, amit nem rág meg a tyúk, és nem is kukacos. És ez így van jól. Nem kell talán mindenki mércéjével megmérgettetnie minden tettünknek ahhoz, hogy létjogosultságot nyerjünk, nőhetnek az ablak előtt égig a nyírfák, ha rejtőzködni vágyunk, és csenghet az a csengő, hogy a pár perc alatt, míg felér a vendég a kaputól a házig, ruhát húzzunk, és jól megrázzunk magunk.

Eljut az ember délre, és belealél a tájba, elkábítja a fény, a szellő, az ízek, az illatok. Megbocsátja hirtelen önmagának minden eddigi bűnét és kétségét, emberek vagyunk elvégre, gyarlók és esendők, rendetlenek és élelmeseek. Aztán hirtelen észrevesszük, hogy egyik piculalányom gondosan fényesre puszilt feneke pont olyan színű, mint a homok, szinte ki sem látszik a gyermekből semmi, még a haja is pont olyan. A felnőttek porból lettek, az tény, na de a gyermekek?

És hirtelen a legnagyobb hőségben is fázni kezdhettek. És már azt is látom, hogy nagy köveket hordoz a víz, és nem is olyan messze látszik Afrika.

Észak

■ Évekig északra húzott a lelkem, fehér-kék tómondatok közé, gyöngyvirágillatba, bő lére főzött kávék és fegyelmezetten összeszedett gondolatok közé. Dolgoztam és munkáltam magammal és magamban, várván, hogy a szép és jó, a haszos elkészülvén az élethez álljon. Így tanították, így ígérték nekem.

Mindennek volt eleje és vége, gondolati váza, logikája és kellős közepe. Minden tiszta volt és egyszerű, átlátható és kiszámítható, őszinte és hűséges, jól körülírható, még körbe is rajzolható. Mindennek volt neve, s minél több mindent

sikerült nevén is neveznem, úgy nyíltak meg a színtek és a szívek, mint a matrjoska babák. Tudtam, hogy mi lesz, tudtam, hogy mi lehet, meddig ér a paplan és meddig nyújtozhatok.

Beszélni lehetett, a legtöbb dologról még illett is, tényszerűen, nem mélyre ásóan, de nem is mellé, csittcsett kevés vagy szinte nulla, egyenes gerinc és sok-sok hulla, és úgy gondoltam, élnem csak itt és csak így érdemes. Sok mindent gondoltam, főleg a világról, magamról egyre kevesebbet, és ez mind nagyon jót tett nekem.

Megismertem gombákat, rebarbarát, áfonyát, berkenyét, nevét a fajdkakasnak, hangját a kakukknak, illatát a télnek, erejét a szélnek, estem hasra jégen, néztem felhőt égen, s már a poénok is idegen nyelven gurguláztak a nyelvemen.

Szabad voltam, boldog, és nagyon-nagyon egyedül.

Közép

■ Sokáig úgy gondoltam, édesapám halálhíre hozott haza, s ez kicsit igaz is – bár őszinte pillanataimban egyre tisztább, hogy élet-halál kérdésben a véleményemre senki nem kíváncsi, privát személyes ügyem és problémám, ha *én bústult lelkem én nyavalyás testemben tétova* hiába is *bújdosik* – ezért senki nem dicsér meg, senki nem sajnál, nem tapsikol örömeben. Fogalmazzunk inkább úgy, hogy egy vilámcsapásnak tűnő, de semmiképp nem előzmény nélküli földmegrendülés gurigázott velem ide-oda, míg kiderült, hogy vissza többé már nem is vágyom, és a nagy-nagy szomoróság és fájdalom tulajdonképpen kegyelmi idő volt, szünet, pihi, míg újra lábaim nőttek, és talaj került az új meggyökerezéshez. Innen ered a többes szám, innen számíthatóan lett a történet egyszerre két, aztán rövid idő alatt rengeteg főszereplős. És olyan boldogan lettem mellékfőszereplő, mint még soha.

Egy lóval és egy kalitkában hozott bagollyal költöztünk a nagyszüleim szülőfalujába, ahová sem a szívem, sem a számításaim nem vezényeltek, és hirtelen másról kezdtek szólni a hétköznapiak. Szívbeli kétségeim, egzisztenciális problémáim és önkifejezési kényszerem pillanatnyi szublimálódását hirtelen lelki érének, megvilágosodásnak éreztem, és olyan büszkeséggel hordtam haza az itatóról a vizet egyenesen a vízforralóba, míg rendeződött a tér is nekünk, nem csak az idő, mint ahogy afrikai nőtestvéreim is tették évezredekken keresztül korsóval a fejükön. *Szóba se jöhet Skandinááááviaaaaa, csak a jó öreg Afrikaaaaa...*

A múltbeli sztorik fogytak el leghamarabb, szakállas, igaz-sem-volt lett minden poén, és az újak nem teremtődtek kellő iramban. Muszáj lett tehát ki-kiszállnom a fejemből, unaloműzés gyanánt akár. Amikor szezon van, felköltözöm a családi piedesztálra, és főzők veszettül, befőzők, házhoz rendelem a netet, válogatom az extrémeket, tyúkból a liliputit, kacsból a futót, tulipánból a hollandot, török-kontyból a törpét, krémből az illatmenteset, ruhából a színeset. Tartom a frontot, és amikor kell, tartom a hátam. Aztán, amikor más szezon van, bőgök, visszasírom Hufnágel Pistit és az elmaradt karriert, minden levágott tyúkot és kivágott nyári ruhát, fel nem nőző sütit, fel nem nőző közösséget, gömbölyödök, őszülök és ropantul szenvedek.

Kilátások

■ Mikor éppen merre, de megvan a közép, ahonnan indulunk, lehetőleg világító-tornyt keresni évente párszor. Boldogság ma este az, amikor könnyű valamit megfogalmaznunk a világról, valamit, bármit, lehetőleg mutatnunk, kóstoltatnunk is, de bár mondanunk: *Szia, világ, jó reggelt, itt vagyok!*

Ennyi bőségesen elég.

Barabási-Geréb Mária